

REFERAT Sundhedsudvalget 2022-2025 d. 03-06-2025

Mødedato Tirsdag d. 03. juni 2025 kl. 13:00

Mødested Udvalgsværelset, Indgang B, lokale 3.s.54, Ørbækvej 100, 5220 Odense SØ

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
A-sag: Effekt- og Økonomiopfølgning 1. halvår 2025.....	4
B-sag: Godkendelse af praksisplan for fysioterapi.....	12
C-sag: Videre drøftelse af anbefalinger fra Ekspertråd for forebyggelse og sundhedsfremme.....	15
C-sag: Præsentation af anbefalinger fra ekspertrådet for forskning i forebyggelse og sundhedsfremr	17
C-sag: Opfølgning på initiativretsforslag vedr. psykologtilbud til sårbare gravide.....	19
C-sag: Oversigt over forslag, der kan finansieres af Sundhedspuljen.....	23
C-sag: Opsamling på dialogrække om hverdagsliv, skærmtid og forælderroller samt drøftelse af der	29
D-sag: Bæredygtighed og CO2-reduktion i Byens Køkken.....	31
D-sag: Frigivelse af midler til forbedring af arbejdsmiljø - Byens Køkken.....	35
D-sag: Aktuelle sager.....	36

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.00-A00-4-24

Sagsresumé

Godkendelse af dagsorden til Sundhedsudvalgets møde den 3. juni 2025.

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender dagsordenen med følgende ændring i rækkefølgen: Udvalget valgte at behandle punkt 5 umiddelbart efter godkendelse af dagsordenen, og punkt 8 umiddelbart efter punkt 6.

Punkt 2: A-sag: Effekt- og Økonomiopfølgning 1. halvår 2025

00.00.00-G01-114-24

Sagsresumé

I denne sag skal udvalget behandle Sundhedsforvaltningens effekt- og økonomiopfølgning for 1. halvår 2025, som herefter fremsendes til Byrådets godkendelse.

Der er i løbet af 2025 to opfølgninger på effekt og økonomi, som fremsendes til byrådet.

Effektopfølgningen vedrører Sundhedsudvalgets tre udvalgs mål: ”En unge generation skal være fri af nikotinprodukter”, ”Mere lighed i Sundhed” og ”Flere børn og unge trives”. Alle udvalgs målene understøtter Odensemålet ”Et sundere Odense”. Effektopfølgningen viser, at ambitionsniveauerne er delvist indfriet.

Økonomiopfølgningen er opdelt på styringsområderne Service, Projekter med ekstern finansiering, Entreprenøraftaler og Særlige Driftsområder. Der forventes et samlet merforbrug på 8,2 mio. kr. på hele Sundhedsudvalgets budgetområder i 2025.

På service med overførselsadgang forventes et mindreforbrug på 4,4 mio. kr. ud af et korrigeret budget på 386,6 mio. kr. svarende til en afvigelse på 1,1%. Heri er det antaget, at forvaltningens nettomerudgifter til ukrainske flygtninge kompenseres fuldt ud. Samlet set forventes der udgifter i relation hertil på i alt 0,7 mio. kr. i 2025.

På Entreprenørordninger forventes et merforbrug på 12,5 mio. kr. Entreprenørordningerne er et lukket økonomisk system, hvor Odense Kommune har aftaler med andre kommuner om tandpleje, hvor Odense står for driften. Hver aftale har sit eget budget, og Odense betaler kun sin del og resten betales af de andre kommuner. Der er overførselsadgang på området.

På Særlige Driftsområder under Den kommunale medfinansiering forventes balance mellem forventet regnskab og budget.

Effekt

Effektopfølgningerne skaber synlighed om udviklingen i Odense og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgs mål.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller til udvalget, at Byrådet godkender:

1. Effekt- og økonomiopfølgning for 1. halvår 2025
2. Der foretages budgetændringer mellem Sundhedsudvalget og de øvrige udvalg jf. sagsfremstillingen.

Beslutning

Sundhedsudvalget anbefaler indstillingen.

Sagsfremstilling

Dette er årets første samlede opfølgning på økonomi og effekt i 2025.

Opfølgning på Sundhedsudvalgets effektmål

Effektopfølgningen vedrører Sundhedsudvalgets tre udvalgs mål samt Odensemålet ”Et sundere Odense”.

Udvikling i effektmålene:

1. Den gennemsnitlige cariesforekomst er faldende.
2. Andel af unge der ryger cigaretter dagligt, er faldende.
3. Andel af unge der bruger snus eller nikotinposer og/eller ryger er stigende.

4. Forskellen mellem den klinik med det højeste gennemsnit af antal huller og den klinik med det laveste gennemsnit af antal huller hos 15-årige, er faldet.
5. Andel af unge der trives, er uændret.

Effektregnskabet viser at:

- Ambitionsniveauet er ikke indfriet for Odensemålet "Et sundere Odense" vedrørende tandsundhed.
- Ambitionsniveauet er indfriet for Odensemålet "Et sundere Odense" vedrørende andel unge rygere.
- Ambitionsniveauet er ikke indfriet for udvalgsålet "En ungegeneration skal være fri for nikotinprodukter".
- Ambitionsniveauet er indfriet for udvalgsålet "Mere lighed i sundhed" vedrørende tandsundhed.
- Ambitionsniveauet er ikke indfriet for udvalgsålet "Flere børn og unge trives".

Opfølgning på Sundhedsudvalgets effektmål:

Odensemål: Et sundere Odense		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)		Udvikling
1. indikator	Gennemsnitlig antal huller pr. børneårgang (Cariesforekomst)	1,46 (2023)	1,41 (2024)	● (0,98)		↗
2. indikator	Andel unge rygere	1,0% (2023)	0,7% (2024)	● (1,2%)		↗
Opfølgning	<p>For indikatoren "Gennemsnitlig antal huller pr. børneårgang" er data er fra Sundhedsstyrelsens Centrale Odontologiske Register (SCOR) hvor tandsundhed for bl.a. 15- årige løbende indberettes. Data dækker over "Cariesforekomst – antal flader med aktuel eller overstået caries". Ambitionsniveauet for 2025 er ikke opfyldt. I børnetandplejen har man fokus på at inddrage forældrene mest muligt i deres barns tandsundhed. Her er fokuset på kommunikation og inddragelse.</p> <p>Målingen i 2023 viser en stigning i gennemsnitlige antal flader med aktuel eller overstået caries for de 15-årige i Odense Kommune.</p> <p>For indikatoren "Andel unge rygere" er data fra Skolesundhedsprofilen (udskoling = 7.-9. klasse) hvor de unge spørges til hverdagsrygning af cigaretter. Andelen der ryger cigaretter dagligt er faldet med 0,3 procentpoint. Ambitionsniveauet for 2025 er dermed opfyldt. Dette spiller fint ind i målsætningen om Røgfrie generationer i Odense Kommune. Røgfrit Odense og Sundhedsforvaltningen har arbejdet målrettet med kampagner for elever i udskolingen, hvor man blandt andet har undervisning i klassetrinene 6. – 9. klasse, med fokus på nikotinprodukter og dets skadelige virkning på unge.</p>					
Udvalgsål: En ungegeneration skal være fri for nikotinprodukter		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Et sundere Odense</i>						
1. indikator	Andel af unge, der bruger snus eller nikotinposer eller/og ryger	4,4% (2023)	4,7% (2024)	● (2,4%)	● (1,5%)	↘
Opfølgning	<p>Indikator for "Andel af unge, der bruger snus eller nikotinposer eller/og ryger" fra Skolesundhedsprofiler (7.-9.klasse), og er en sammenkobling af spørgsmålene "Ryger du cigaretter?", "Bruger du e-cigaretter?" samt "Bruger du snus, tyggetobak eller nikotinposer?".</p> <p>Andelen af unge som bruger nikotinprodukter er steget med 0,3 procentpoint. Ambitionsniveau for 2025 er ikke opfyldt. Stigningen de senere år kommer sig af, udbredelsen af nikotinposer/snus og vapes/e-cigaretter blandt unge. Røgfrit Odense og Sundhedsforvaltningen har i de senere år arbejdet med kampagner for andre nikotinprodukter end cigaretter. Man har f.eks. i 2024 lanceret kampagnen "Puff til de gamle". man sætter fokus på det stigende brug af puff bars.</p>					
Udvalgsål: Mere lighed i sundhed		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Et sundere Odense</i>						
1. indikator	Forskellen mellem den klinik med det højeste og den klinik med det laveste gennemsnitlige antal flader med aktuel eller overstået caries hos 15-årige	1,94 (2022)	1,78 (2023)	● (1,88)	● (1,84)	↗
Opfølgning	<p>Data for indikatoren stammer fra Sundhedsstyrelsens Centrale Odontologiske Register (SCOR), hvortil tandsundhed for bl.a. 15-årige indberettes løbende. Målingen fra 2023 viser at afstanden mellem den klinik med det højeste og klinikken med det laveste gennemsnitlige antal flader med aktuel eller overstået caries hos 15-årige er blevet mindre, og er endda under for ambitionen 2027.</p> <p>Ambitionsniveauet er indfriet. I børnetandplejen har man fokus på at inddrage forældrene mest muligt i deres barns tandsundhed. Her er fokuset på kommunikation og inddragelse.</p> <p>Det har ikke været muligt at lave en opgørelse omkring Cariesforekomst, eftersom SCOR i år først opdateres i løbet af 2025. og ikke februar som normalt.</p>					

Udvalgsmål: Flere børn og unge trives <i>Understøtter Odensemålet: Et sundere Odense</i>		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2025 (ambition)	Forventning 2027 (ambition)	Udvikling
1. indikator	Andel af unge der trives	83% (2023)	83% (2024)	 (84%)	 (85%)	→
Opfølgning	<p>Børn og unges generelle trivsel følges med indikator bestående af et WHO-5 indeks. Data stammer fra Skolesundhedsprofilen (7. – 9. klasse), hvor der kan scores 0-100. Målingsværdien skal gerne være så høj som muligt, og viser andelen der har en score på minimum 51.</p> <p>Andelen af unge som trives, har ikke ændret sig siden sidste år, det er dermed 1 procentpoint under ambitionsniveauet, som ikke er opnået. For at sikre sig at fremtidens målsætning opnås, har man i Odense Kommune i 2024 udarbejdet en handleplan for børn og unges mentale trivsel. Handleplanen lægger op til at styrke nuværende tilbud, men også styrke arbejdet på tværs af fagligheder, fagpersoner og forvaltninger, samt inddragelse af civilsamfundet.</p>					

Metodik for statusprikker	
Grøn 	Tildeles, hvis ambitionsniveauet er/forventes indfriet
Gul 	Tildeles, hvis det skønnes at være lige så sandsynligt at ambitionsniveauet vil blive indfriet, som at det ikke vil blive indfriet
Rød 	Tildeles, hvis det skønnes, at ambitionsniveauet ikke kan nå at blive indfriet

Symbolforklaring

Statusprikkerne angiver forventningerne til at indfri ambitionsniveauerne for det indeværende år og for 2027: En grøn statusprik (?) viser, at ambitionsniveauet forventes indfriet. En gul statusprik (?) viser, at det vurderes lige sandsynligt at ambitionsniveauet indfries, som at det ikke indfries. En rød statusprik (?) viser, at ambitionsniveauet ikke forventes indfriet. Pil-op (?) angiver udvikling i ønsket retning, og pil-ned (?) angiver udvikling i uønsket retning.

Opfølgning på Sundhedsudvalgets driftsområder

Sundhedsudvalgets budget er opdelt på styringsområderne Service, Projekter med ekstern finansiering, Entreprenøraftalerne og Særlig driftsudgifter.

Serviceudgifter med overførselsadgang henviser til udgifter, der er forbundet med den daglige drift, og omfatter udgifter og indtægter forbundet med den daglige drift af stab, centrale og decentrale tilbud.

Projekter med ekstern finansiering indeholder puljer med ekstern finansiering af diverse projekter. Der er overførselsadgang på projekter med ekstern finansiering.

Entreprenøraftalerne omfatter aftaler med andre kommuner/forvaltninger i tandplejeregion, hvor Odense Kommune er driftsherrer. Det betyder, at finansiering og udgifter kører i 3 lukkede kredsløb, ét for hver aftale. Børn- og Ungetandplejen betaler Odense Kommunes andel af udgiften til hver aftale, mens den øvrige finansiering kommer fra andre kommuner/forvaltninger. Hver aftale har en styregruppe, med repræsentanter fra andre kommuner, som drøfter udgifter, indtægter, takster, drift mv. Der er overførselsadgang på entreprenøraftalerne.

Særlige driftsområder omfatter Odense Kommunens medfinansiering og afregning til regionen, for borgere der har været i behandling på hospitaler, hos praktiserende læger, speciallæger og regionale tandlæger.

2025-priser – 1.000 kr.	Korrigeret budget 2025	Forventet regnskab 2025	Afvigelse
Service	369.861	378.005	-8.145
<u>Med overførselsadgang</u>	<u>386.621</u>	<u>382.224</u>	<u>4.397</u>
Tværgående	11.782	6.559	5.263
Staben	26.090	25.937	153
Vederlagsfri Fysioterapi	45.599	43.012	2.587
Det Nære Sundhedsvæsen	146.210	146.299	-89
Børne- og ungetandplejen	84.091	88.782	-4.691
Sundhedsfremme	67.952	66.808	1.144
Kommunal (med)finansiering	72	72	0
Puljer	4.825	4.755	69
<u>Projekter med ekstern finansiering</u>	<u>-287</u>	<u>-287</u>	<u>0</u>
Sundhedsfremme	-287	-287	0
<u>Entreprenøraftaler</u>	<u>-16.473</u>	<u>-3.932</u>	<u>-12.542</u>
Omsorgstandplejen	-220	-310	89
Specialtandplejen	627	-2.072	2.699
Tandreguleringscenter Fyn	-16.879	-1.550	-15.329
Særlige driftsområder	912.631	912.631	0
<u>Uden overførselsadgang</u>	<u>912.631</u>	<u>912.631</u>	<u>0</u>
Kommunal medfinansiering	912.631	912.631	0
Sundhedsudvalget i alt	1.282.492	1.290.637	-8.145

Service med overførselsadgang

Tværgående

Der forventes et samlet mindreforbrug på de tværgående områder på 5,3 mio. kr. grundet færre udgifter til fællesudgifter i forvaltningen end budgetteret. Herudover er der mindreforbrug på budgetmidler fra tidligere år og der er overført mindreforbrug fra Regnskab 2024, som endnu ikke er udmøntet til konkrete områder. Herudover forventes der mindreforbrug i arbejdet med psykiatриhandleplanen, da nogle af midlerne først forventes brugt i 2026 og frem.

Staben

Der forventes et samlet mindreforbrug på 0,2 mio. kr. grundet lidt lavere lønudgifter og forventning om færre udgifter til fællesudgifter i Staben end budgetteret.

Vederlagsfri Fysioterapi

Der forventes et samlet mindreforbrug på 2,6 mio. kr. grundet forventning om samme aktivitetsniveau i 2025 som i 2024. Herudover er der i 2024 trådt en ny styringsmodel i kraft, hvor den enkelte klinik får tildelt kapacitet i form af et beløb, som klinikken må bruge til vederlagsfri behandling. Dette har gjort, at udgifterne til området nu kan styres på en bedre og mere hensigtsmæssig måde.

Det Nære Sundhedsvæsen

Samlet set forventes balance på området med et lille merforbrug på 0,1 mio. kr. svarende til en afvigelse på 0,1% af korrigeret budget. Nedenfor beskrives de større afvigelser på fagområderne.

Lysningen

Der forventes et merforbrug på 0,7 mio. kr. svarende til en afvigelse på 1,3 % af korrigeret budget. Merforbruget skyldes primært forventet merforbrug på vikarudgifter, da der i perioder fortsat er højt sygefravær hos medarbejderne. Der er en skærpet opmærksomhed på, at i perioder, hvor der ikke er fuld belægning af borgere på Lysningen, skal medarbejderne dække ind for hinanden i stedet for, at der tilkaldes ekstra vikarer ved sygdom. Såfremt det er muligt at have mindre udgifter til eksterne vikarer end i 2024, vil det forventede merforbrug på Lysningen kunne mindskes.

Genoptræningen

Der forventes et samlet mindreforbrug på 0,1 mio. kr. som kan henføres til et mindreforbrug på den specialiseret genoptræning.

Sundhedsplejen

Der forventes et merforbrug på 0,1 mio. kr. Sundhedsplejen har udarbejdet en økonomisk handleplan for at nedbringe de økonomiske udfordringer på sigt.

Sundhedsklinikkerne og Klinik for seksuel sundhed

I Sundhedsklinikkerne forventes et mindreforbrug på 0,4 mio. kr. Mindreforbruget skyldes, at udvidelsen af de 2 nye klinikrum har haft en lavere aktivitet i opstartsfasen end budgetteret. Derfor afventes en personaletilføjelse indtil aktiviteten stiger tilsvarende de andre klinikker. På området for Klinik for seksuel sundhed forventes et mindreforbrug på 0,1 mio. kr.

Center for Tandpleje

Samlet set forventes der et merforbrug på 4,7 mio. kr. svarende til en afvigelse på 5,6% af korrigeret budget. Nedenfor beskrives afvigelsen nærmere.

Børne- og ungetandplejen

Der forventes et samlet merforbrug på 4,7 mio. kr. grundet stigende udgifter til fritvalgsordningen på børn- og ungetandplejen til 18-21-årige. Det forventes bl.a., at brugen af private leverandører, som en midlertidig kapacitetsudvidelse af tandplejens driftskapacitet, vil udgøre ca. 2,0 mio. kr. mere end de 5,0 mio. kr., der er afsat i 2025. Herudover er der fra 2024 overført et merforbrug på 1,6 mio. kr. som også indgår i forventningen af det samlede merforbrug. Der arbejdes med at identificere de specifikke udfordringer med henblik på at få skabt økonomisk balance på området på sigt.

Sundhedsfremme

Samlet set forventes der et mindreforbrug på 1,4 mio. kr. svarende til en afvigelse på 1,7 % af korrigeret budget. Nedenfor beskrives de større afvigelser på fagområderne.

Gæstekokordning og Mad og måltidsfagligt team

Der forventes et samlet mindreforbrug på 0,8 mio. kr. Dele af mindreforbruget skyldes vakante stillinger i 2025 og et større fokus på indkøb af materialer, inventar og fødevarer. Derudover forventes der lavere lønudgifter grundet ny ledelsesstruktur.

Byens Køkken

Der forventes balance på området. Heri er der taget højde for et lavere aktivitetsniveau blandt andet som følge af, at bestillingen af børnemad er stærkt reduceret. Desuden er der usikkerhed i forhold til udviklingen i fødevarerpriserne i 2025, men det er en udvikling der følges nøje.

Caféerne

Der forventes et merforbrug på 1,1 mio. kr. grundet større indtægtstab efter lukning af Phønix. Som led i tilpasning til den fremtidige cafédrift, er der opsagt medarbejdere således der forventes økonomisk balance for caféerne i 2025.

Center for Sundhed og Forebyggelse

Der forventes et mindreforbrug på 0,3 mio. kr. Der afventes en ny vurdering for behov for opnormering på området. I Røgfrit Odense forventes balance i regnskabet med et mindreforbrug på 0,1 mio. kr.

Alkoholbehandlingen

Der forventes et mindreforbrug på 0,7 mio. kr. Mindreforbruget kan henføres til en forventning om stigende indtægter fra andre kommuner, som anvender Alkoholbehandlingen Odense, og en forventning om, at udgifterne til eksterne køb til private leverandører, falder. Den nuværende prognose viser et markant fald i 2025, som følge af et ophørt samarbejde med en ekstern leverandør. Forventningen er, at borgerne i højere grad modtager omkostningseffektive behandlinger hos andre leverandører samtidig med, at serviceniveauet er uændret.

Center for Mental Sundhed og forebyggende hjemmebesøg

Der forventes et mindreforbrug på 0,2 mio. kr., som kan henføres til færre lønudgifter end budgetteret.

Puljer

Der forventes balance på puljer. Området indeholder bl.a. Sundhedspuljen, hvor midlerne forventes udmøntet til konkrete initiativer inden sommerferien.

Entreprenøraftaler

Der forventes et samlet merforbrug på 12,5 mio. kr. Budgetområdet entreprenøraftalerne dækker over Specialtandplejen, Omsorgstandplejen og Tandreguleringscenter Fyn (TRCF) og er med overførselsadgang. Afvigelserne er beskrevet nærmere nedenfor.

Specialtandplejen

Der forventes et mindreforbrug på 2,7 mio. kr. grundet forventning om, at aktivitetsniveauet i specialtandplejen er uændret i forhold til 2024. Mindreforbruget overføres til 2026, som man hjælper med at få en samlet balance i budgettet.

Omsorgstandplejen

Der forventes balance med et lille mindreforbrug på 0,1 mio. kr.

Tandreguleringscenter Fyn (TRCF)

Der forventes et merforbrug på 15,3 mio. kr. som primært skyldes et overført merforbrug fra Regnskab 2024 på 16,5 mio. kr. Det overførte merforbrug fra 2024 er akkumuleret over flere regnskabsår. Det er forventningen, at det overførte merforbrug fra tidligere regnskabsår kan reduceres med 1,2 mio. kr., hvorfor det forventede merforbrug i 2025 er lavere end i 2024. Tidligere var forventningen, at man i 2025 ville se en balance mellem udgifter og indtægter, og først kunne reducere det overførte merforbrug fra Budget 2026. Området følges tæt for at sikre, at den flerårige tilbagebetalingsplan forventes at balancere med udgangen af Budget 2027.

Særlige driftsområder

Kommunale (med)finansiering

Der forventes balance på området. Området dækker over Odense Kommunes betaling til de regionale sygehuse.

Opfølgning på udgifter til fordrevne ukrainere

Situationen omkring Ukraine medfører fortsat øgede udgifter i Odense Kommune, og forvaltningerne skal fortsat afholde de nødvendige udgifter. Sundhedsforvaltningen skønner udgifterne til fordrevne ukrainere for hele året til ca. 0,7 mio. kr.,

som forventes at blive kompenseret af Staten. Udgifterne vedrører primært følgende områder:

- Børn- og Ungetandplejen
- Forebyggende hjemmebesøg
- Genoptræning

Forventningen er dog behæftet med usikkerhed, da det vil afhænge af, hvor mange ukrainere, der kommer til Odense, og hvor længe de bliver. I forbindelse med forhandlingerne mellem KL og regeringen om kommunernes økonomi for 2026, vil KL drøfte mulighed for eventuel kompensation fra Staten til kommunerne.

Opgaveflytninger og budgetændringer

Solstråler og fritidsjob

I Budgetforliget for 2025 er der afsat 2,0 mio. kr. årligt i perioden 2025–2027 til indsatsen "Solstråler og Fritidsjob", der skal hjælpe unge i kommunen i fritidsjob. Med denne sag udmøntes midlerne. Ældre- og Handicapudvalget tildeles 1,0 mio. kr., og de resterende midler fordeles mellem de øvrige seks udvalg efter en fordelingsnøgle baseret på antal ansatte. Ældre- og Handicapforvaltningen forventes at etablere ca. 60 fritidsjob, mens de øvrige forvaltninger tilsammen står for ca. 52. Hver forvaltning er selv ansvarlig for at oprette, koordinere og bemane fritidsjob i deres område.

Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2025 2025-PL	2026 26-PL	2027 26-PL	2028 26-PL
Solstråler og fritidsjob	Service	ØKU	-1.834.000	-1.892.505	-1.892.505	0
	Service	BKU	100.000	103.190	103.190	0
	Service	ÆHU	1.000.000	1.031.900	1.031.900	0
	Service	BSU	120.000	123.828	123.828	0
	Service	BUU	500.000	515.950	515.950	0
	Service	KMU	32.000	33.021	33.021	0
	Service	SUU	82.000	84.616	84.616	0
	Total			0	0	0

Implementering af nyt tidsregistreringssystem

Implementeringen af lovkravet om arbejdstidsregistrering medfører udgifter til MinTid-licenser, funktioner i fagsystemer og brug af ProjectFlow. Udgifterne varierer mellem forvaltninger afhængigt af registreringsbehov. På møde i Stabschefforum den 5. december 2024 blev det besluttet, hvordan de fremtidige udgifter til systemet skal fordeles mellem udvalgene.

Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2025 2025-PL	2026 26-PL	2027 26-PL	2028 26-PL
Implementering af nyt tidsregistreringssystem	Service	ØKU	1.470.000	1.519.980	1.519.980	1.519.980
	Service	BKU	-156.000	-161.304	-161.304	-161.304
	Service	ÆHU	-677.000	-700.018	-700.018	-700.018
	Service	BSU	-313.000	-323.642	-323.642	-323.642
	Service	BUU	-156.000	-161.304	-161.304	-161.304
	Service	KMU	-26.000	-26.884	-26.884	-26.884
	Service	SUU	-142.000	-146.828	-146.828	-146.828
	Total			0	0	0

Ændring af systemejerskab for Karnov Kommune

Karnov Kommune er et juridisk opslagsværktøj, der anvendes af sagsbehandlere og jurister. Systemejerskabet overføres fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen til Borgmesterforvaltningen for at sikre en samlet og koordineret kommunikationsindsats om platformen på tværs af alle forvaltninger. På møde i Økonomisk Forum den 23. april 2025 blev det besluttet, hvordan de fremtidige udgifter til systemet skal fordeles mellem udvalgene.

Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2025 2025-PL	2026 26-PL	2027 26-PL	2028 26-PL
Ændring af systemejerskab for Karnov Kommune	Service	ØKU	577.223	596.849	596.849	596.849
	Service	BKU	-42.423	-43.865	-43.865	-43.865
	Service	ÆHU	-19.814	-20.488	-20.488	-20.488
	Service	BSU	-474.433	-490.564	-490.564	-490.564
	Service	BUU	-25.336	-26.197	-26.197	-26.197
	Service	KMU	-9.997	-10.337	-10.337	-10.337
	Service	SUU	-5.220	-5.397	-5.397	-5.397
Total			0	0	0	0

Udmøntning af initiativer fra Psykiatrihandleplan

I Budget 2024 og 2025 er der under Sundhedsudvalget afsat midler til initiativer i psykiatrihandleplanen. Midlerne skal anvendes til igangsættelse af konkrete initiativer i psykiatrihandleplanen. Indsatserne vedrører:

- Ansættelser til prøvehandling og etablering af Peer-akademi under Ældre- og Handicapudvalget: 0,4 mio. kr. i 2025 stigende til 1,5 mio. kr. årligt i 2026 og 2027
- Midler til Social Sundhed under Ældre- og Handicapudvalget: 0,1 mio. kr. årligt i 2026 og 2027
- Psykolog til misbrugsbehandling under Beskæftigelses- og Socialudvalget: 0,2 mio. kr. i 2025 stigende til 0,7 mio. kr. årligt i 2026 og 2027
- Ny Sundhedsfaglig tilgang til hjemløseområdet under Beskæftigelses- og Socialudvalget: 0,4 mio. kr. i 2025 stigende til 1,2 mio. kr. årligt i 2026 og 2027.

Beskrivelse	Styringsområde	Udvalg	2025 2025-PL	2026 26-PL	2027 26-PL	2028 26-PL
Udmøntning af initiativer fra psykiatrihandleplanen	Service	SUU	-1.000.000	-3.500.000	-3.500.000	0
	Service	ÆHU	400.000	1.500.000	1.500.000	0
	Service	ÆHU	0	100.000	100.000	0
	Service	BSU	200.000	700.000	700.000	0
	Service	BSU	400.000	1.200.000	1.200.000	0
Total			0	0	0	0

Økonomi

I sagsfremstillingen fremgår en udspecificering af de bevillingsmæssige konsekvenser af indstillingspunkt 2.

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for kommunens kassebeholdning.

Punkt 3: B-sag: Godkendelse af praksisplan for fysioterapi

29.21.08-P17-1-25

Sagsresumé

Den nuværende praksisplan for fysioterapi udløber 1. juli 2025, og derfor har kommunerne (Fælleskommunalt Sundhedssekretariat) og regionen udarbejdet et udkast til en ny praksisplan. Den nye praksisplan har været i høring, hvoraf kommentarer fra både kommuner, sygehuse og fysioterapeuter er indarbejdet.

Forvaltningsledelsen fastholder tidligere beslutning om ikke at udvide kapaciteten for vederlagsfri fysioterapi i Odense Kommune.

Effekt

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Et sundere Odense

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at **Sundhedsudvalget**:

- godkender praksisplanen for fysioterapi med de foreslåede ændringer

Beslutning

Sundhedsudvalget godkender beslutningen.

Sagsfremstilling

I henhold til overenskomsterne om almen fysioterapi, vederlagsfri fysioterapi samt ridefysioterapi, skal regionen og de tilhørende kommuner udarbejde en fælles plan for den fremtidige tilrettelæggelse af den fysioterapeutiske indsats.

Udarbejdelsen sker i samarbejde, idet regionen er ansvarlig myndighed for den almene fysioterapi og den almene ridefysioterapi, mens kommunerne har myndighedsansvaret for den vederlagsfri fysioterapi og den vederlagsfri ridefysioterapi.

Denne praksisplan skal fungere som beslutningsgrundlag for regionen og de tilhørende kommuners arbejde med overenskomstmæssige forhold og samtidig understøtte udviklingen i samarbejdet med øvrige sundhedstilbud samt kvalitetsforbedringer inden for området. Der lægges vægt på at sikre koordinering og samordning af den fysioterapeutiske indsats mellem region og kommuner, herunder med hensyntagen til både sociale og sundhedsmæssige tiltag samt den økonomiske rammesætning i både regional og kommunal sammenhæng.

Den gældende praksisplan blev forlænget til den 1. juli 2025 som følge af overenskomstforhandlinger og efterfølgende ændringer i overenskomstbestemmelserne. Den reviderede praksisplan skal træde i kraft på denne dato.

Med virkning fra 1. januar 2024 trådte nye overenskomster for fysioterapi i kraft. Ændringerne i overenskomsterne for almen og vederlagsfri fysioterapi har medført væsentlige tilpasninger i opgørelsen af kapacitet og begrebsforståelsen heraf, samt ændringer i kvalitetsarbejdet og behandlingsforløbene. De anbefalinger og indsatsområder, der fremgår af praksisplanen, er derfor tæt koblet til nationale initiativer, der er iværksat i forlængelse af de nye overenskomster.

Et udkast til den endelige praksisplan er vedlagt som bilag 1. De ændringer, der er indarbejdet som følge af høringssvar og drøftelser i samarbejdsudvalget, er fremhævet med gul markering.

Indsatsområder

De centrale indsatsområder i praksisplanen omfatter følgende:

- a) Sikring af kapacitetsdækning og adgang til fysioterapeutiske ydelser
- b) Udvikling af kvalitet
- c) Samarbejdet med det øvrige sundhedsvæsen

a) Kapacitetsdækning og adgang til fysioterapeutiske ydelser

De nye overenskomster har medført en pulje til udvidelse af kapaciteten inden for vederlagsfri fysioterapi, som henhører under kommunernes myndighedsansvar.

Der er afsat decentrale midler svarende til 40,0 mio. kr. (2022-niveau) til støtte for nye ydernumre på landsplan. Midlerne fordeles i henhold til bloktilskudsnøglen, hvilket for Region Syddanmark svarer til cirka 8,5 mio. kr.

Det er en grundlæggende forudsætning, at regionen og kommunerne råder over midlerne, men samtidig forpligter sig til primært at anvende disse til oprettelse af nye ydernumre med nye klinikejere.

Eventuelle midler, der ikke anvendes til dette formål, vil i stedet blive kanaliseret til generel kapacitetsudvidelse, som vil tilgå alle eksisterende klinikker.

Praksisplanen anbefaler, at nyt kapacitetstilskud på fysioterapiområdet iværksættes i det omfang, kommunerne har ønske herom. Det forventes, at nye ydernumre inden for vederlagsfri fysioterapi vil medføre en tilsvarende stigning i ydernumre til almen fysioterapi.

Endvidere foreslås det, at der fastlægges kriterier for tildeling af nye ydernumre samt for fordelingen af kapacitet mellem almen og vederlagsfri fysioterapi, da kapacitet ikke bør koncentreres udelukkende inden for ét speciale.

For hele regionen foreslås det desuden, at retningslinjerne for kapacitetsflytninger og oprettelse af ekstra praksisadresser revideres. Et særligt fokus anbefales i relation til ridefysioterapi, herunder planlægningsområder og retningslinjer for kapacitetsflytning.

b) Kvalitetsudvikling

Etableringen af kvalitetsnetværk inden for fysioterapiområdet udgør en ny indsats. Praksisplanen anbefaler, at region og kommuner understøtter disse landsdækkende tiltag og bidrager til netværksarbejdet i det omfang, det er muligt.

På baggrund af det øgede fokus på fysioterapitilbud i forlængelse af de nye overenskomster samt med henblik på at fremme fælles datadrevne drøftelser, anbefales det, at visse udvalgte data om kapacitetsdækning og ventetider gøres tilgængelige for region, kommuner og klinikker på årlig basis.

c) Samarbejde med det øvrige sundhedsvæsen

Overenskomstændringerne har introduceret strukturerede forløb for udvalgte patientgrupper, hvilket medfører ændringer i fysioterapeuternes behandlingsplanlægning og tilgang. Praksisplanen anbefaler, at implementeringen af disse forløb understøttes, herunder muligheden for at udbrede digitalt understøttet selvtræning.

Derudover lægger planen op til, at region og kommuner fremmer etablering af samarbejdsfora mellem kommuner og lokale fysioterapiklinikker med henblik på at styrke den fælles indsats omkring vederlagsfri fysioterapi.

Praksisplanen anbefaler desuden støtte til implementeringen af forløbsprogrammet for borgere med lænderygbesvær i Region Syddanmark. Heri indgår opkvalificering af sundhedsfagligt personale med henblik på at forbedre patienternes egenmestring af deres rygproblematik.

Indkomne høringssvar og den videre proces

Praksisplanen har været sendt i høring blandt relevante aktører. I alt er der modtaget 10 høringssvar, som fremgår af bilag 2. En opsummering samt en oversigt over hvilke ændringer disse har givet anledning til, er præsenteret i bilag 3.

Samarbejdsudvalget for fysioterapi har behandlet både udkast til planen og de indkomne høringssvar. Danske Fysioterapeuter har fremsat særskilte bemærkninger under udvalgsdrøftelserne, hvilket er dokumenteret i bilag 4.

På baggrund af høringssvarene og udvalgsdrøftelserne er det aftalt, at kommunerne foretager en fornyet vurdering af deres behov for kapacitet og dermed deres ønske om at udmønte yderligere ydernumre til vederlagsfri fysioterapi.

Det forventes, at der efter praksisplanens godkendelse træffes beslutning om eventuelle yderligere nynedsættelser.

Planen angiver, at beslutninger vedrørende udmøntning skal være afklaret inden udgangen af 2025. En udvidelse af kapaciteten til vederlagsfri fysioterapi vil indebære en tilsvarende udvidelse inden for almen fysioterapi.

Sideløbende med kommunernes politiske behandling af praksisplanen for fysioterapi, behandles praksisplanen i regionalt regi.

Region Syddanmark har på vegne af det regionale Samarbejdsudvalg for fysioterapi (praktiserende fysioterapeuter, Region Syddanmark og 2 kommunale repræsentanter) i forbindelse med godkendelse af praksisplanen sendt et brev til alle kommuner i regionen.

Heri opfordrer koncerndirektør Kurt Espersen kommunerne til at genoverveje spørgsmålet om udvidelse af kapaciteten for vederlagsfri fysioterapi i kommunen. Det sker med henvisning til overenskomsten, hvori en kapacitetsudvidelse blev aftalt, sådan at interesserede kommuner kunne melde ind med et ønske om udvidelse af kapaciteten i egen kommune. Det fremgår af brevet, at Odense Kommune forventes at tage stilling til kapacitetsudvidelse igen.

Forvaltningsledelsen i Sundhedsforvaltningen har tidligere besluttet ikke at søge om udvidelse af kapaciteten i Odense Kommune.

I bilag til brevet fra Region Syddanmark indgår en opgørelse af ventetid på vederlagsfri fysioterapi for den enkelte kommune. Ventetiden er opgjort som et gennemsnit af ventetider på alle klinikker i Odense Kommune. Odense Kommune har tidligere anført at ventetid bør opgøres som den korteste ventetid, fordi det udtrykker, hvornår en patient med henvisning til vederlagsfri fysioterapi kan begynde behandling. Aktuelt har 4 klinikker i Odense Kommune ingen ventetid.

Det fremgår også af bilaget, at Odense Kommune ligger nr. 8 blandt de 22 kommuner i RSD på listen over kommuner med størst kapacitet pr. 100.000 indbyggere.

Endelig fremgår det, at fysioterapiklinikker beliggende i Odense Kommuner har en forbrugsprocent på 80% af deres kapacitet.

På den baggrund fastholder forvaltningsledelsen den tidligere beslutning om ikke at søge om en kapacitetsudvidelse for vederlagsfri fysioterapi i Odense Kommune, hvilket meddeles Region Syddanmark.

Økonomi

Denne sag kan have økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, idet en udvidelse af kapaciteten kan medføre et større forbrug. Region Syddanmark vurderer, at et ekstra ydernummer i kommunen kan medføre en ekstra udgift på op til 550.000 kr.

Bilag

Henvendelse fra Region Syddanmark

Praksisplan for fysioterapi. Tilrettet version 2

Opsummering af høringssvar med bemærkninger

Særskilte bemærkninger fra Danske Fysioterapeuter i Samarbejdsudvalget

Punkt 4: C-sag: Videre drøftelse af anbefalinger fra Ekspertråd for forebyggelse og sundhedsfremme

00.01.00-G01-33-25

Sagsresumé

Denne sag handler om Sundhedsudvalgets videre drøftelse af Ekspertrådets anbefalinger til, hvordan Odense Kommune kan arbejde mere systematisk og effektivt med forebyggelse og sundhedsfremme.

På udvalgsrådet den 20. maj 2025 blev anbefalingerne præsenteret af rådets forperson, professor Dorte Gyrd-Hansen. Rapporten blev efterfølgende offentliggjort den 26. maj 2025 i forbindelse med et præsentationsevent, hvor både interne og eksterne aktører deltog.

Ved eventet blev anbefalingerne drøftet ved otte workshopstande – én for hvert tema – og der blev indsamlet viden og perspektiver til det videre arbejde. På mødet gives udvalget et samlet overblik over indholdet af disse drøftelser.

Formålet med drøftelsen er både at få politiske reaktioner på anbefalingerne og at drøfte, hvor der opleves særlig politisk interesse. Desuden lægges der op til en samtale om, hvordan den videre politiske proces med fordel kan tilrettelægges.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter ekspertrådets anbefalinger samt input fra præsentationseventet den 26. maj 2025.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Udvalgets medlemmer har nu modtaget og haft lejlighed til at læse den samlede rapport. Rapporten bygger på eksisterende evidens samt erfaringer fra både forskning og praksis. Den indeholder forslag til konkrete indsatser, som er opdelt i to grupper:

Den første gruppe omfatter tre temaer – tobaks- og nikotinfri kommune, en sundere alkoholkultur og et aktivt arbejdsliv. Det er områder, hvor der allerede foreligger solid viden om, hvad der virker, og hvor både de sundhedsmæssige og økonomiske effekter er veldokumenterede. Samtidig vurderer ekspertrådet, at kommunen allerede har eksisterende tiltag, der kan fungere som løftestænger. Der peges dog også på et implementeringsefterslæb, da ikke alle kendte og virkningsfulde indsatser er fuldt udrullet i Odense Kommune i dag. Derfor anbefales det, at kommunen forholder sig aktivt til, om den nuværende indsats matcher det vidensgrundlag, der findes.

Den anden gruppe består af fem temaer – bevægelsesvenlig kommune, lokalforankrede sundhedsindsatser, småbørn og deres familier, børn og unges trivsel samt ældre og overgangen til alderdom. Også her er behovet for handling tydeligt, men effekten af indsatser vurderes at være mere kontekstafhængig, og evidensgrundlaget er ikke altid fuldt udviklet. Derfor anbefales en mere eksperimenterende tilgang, hvor nye tiltag skal afprøves, evalueres og løbende justeres.

På tværs af alle otte temaer fremhæver ekspertrådet betydningen af en fælles indsats. Det understreges, at kommunen ikke kan løfte opgaven alene, og at en community-baseret tilgang, med inddragelse af relevante fagligheder og eksterne aktører, er afgørende for at opnå effekt og forankring.

Rådets anbefalinger blev offentliggjort den 26. maj 2025. På offentliggørelsesdagen blev der afholdt et event med deltagelse af både forvaltninger, civilsamfund, erhverv og faglige aktører. Her blev rapportens otte temaer drøftet i workshopformat med henblik på at indsamle idéer og overvejelser til implementeringen.

Ekspertrådets rapport

Udvalgets medlemmer har nu modtaget og haft lejlighed til at læse den samlede rapport. Rapporten bygger på

eksisterende evidens samt erfaringer fra både forskning og praksis. Den indeholder forslag til konkrete indsatser, som enten kan igangsættes med det samme, eller som kræver yderligere analyse og forberedelse.

Det videre arbejde og politisk proces

Forvaltningen vil på mødet facilitere en drøftelse af rapportens anbefalinger og præsentere en mundtlig status på det videre arbejde. Dette sker med henblik på at drøfte forvaltningens overvejelser med udvalget og få input til den videre tilrettelæggelse af den politiske proces.

Alt det materiale, forvaltningen fremlægger på mødet, er på et indledende stadie og bliver først færdiggjort og kvalificeret i forlængelse af den politiske drøftelse. Drøftelsen vil danne grundlag for administrationens videre planlægning, herunder mulige forslag til konkrete prioriterede indsatser, som forventes forelagt udvalget senere i 2025.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Anbefalinger - Ekspertråd for Forebyggelse og Sundhed_23-05-2025 - endelig version

Punkt 5: C-sag: Præsentation af anbefalinger fra ekspertrådet for forskning i forebyggelse og sundhedsfremme

00.01.00-P20-15-25

Sagsresumé

Denne sag præsenterer det strategiske oplæg fra Ekspertrådet for Forskning i Forebyggelse og Sundhedsfremme, som Sundhedsudvalget har nedsat. Udvalget har tidligere fået meldinger om rådets arbejdes, og på nærværende møde vil rådets forperson, professor i sundhedsledelse- og politik Mickael Bech, præsentere ekspertrådets tilgang og hovedpointer.

Sagen lægger op til en første drøftelse i udvalget med afsæt i den mundtlige præsentation. På et kommende udvalgsmøde vil der være mulighed for en uddybende drøftelse på baggrund af den samlede rapport. Sundhedsforvaltningen vil desuden præsentere en samlet tids- og procesplan for offentliggørelse og det videre arbejde med anbefalingerne.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter Ekspertrådets strategiske oplæg til en kommunal forskningsindsats

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Odense Kommune har i begyndelsen af 2025 nedsat to ekspertråd med tilknytning til politikken "Flere Sunde Leveår – Politik for Forebyggelse og Sundhedsfremme." Det ene råd har haft fokus på konkrete forebyggelsesindsatser, mens det andet – det nærværende forskningsråd – har haft til opgave at vise, hvordan kommunen strategisk kan anvende forskning som et redskab til kvalitetsudvikling og forbedringer i den kommunale praksis.

Opgaven er forankret i en bredere bevægelse, hvor kommuner i stigende grad anerkendes som centrale aktører i det samlede forsknings- og innovationslandskab. Nationalt har Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd (DFiR) anbefalet, at kommuner får et klart mandat til at bidrage til forskningssystemet – ikke kun som praksisarenaer, men som aktive medudviklere af anvendelsesorienteret viden.

Ekspertrådets arbejde hviler på en forståelse af forskning som en forandringskraft, der kan bidrage til at styrke den kommunale velfærd gennem bedre beslutningsgrundlag, mere effektive indsatser og større værdi for borgerne. Rådets anbefalinger har til formål at styrke Odense Kommunes rolle som aktiv forskningsaktør.

Tids- og procesplan

På udvalgsmødet vil Sundhedsforvaltningen præsentere en samlet tids- og procesplan for offentliggørelsen af rapporten og det videre arbejde med anbefalingerne. Planen omfatter blandt andet lancering i forbindelse med Folkemødet, efterfulgt af en pressemeddelelse og artikler i relevante medier. Derudover lægges der op til en løbende formidling af rapportens indhold ved strategisk udvalgte anledninger og i relevante fora.

Ekspertrådets rapport

På mødet den 3. juni vil professor Mickael Bech præsentere rådets tilgang og give en mundtlig introduktion til det samlede arbejde. Efter mødet vil udvalget modtage et skriftligt oplæg, som introducerer rådets formål og centrale anbefalinger. Oplægget lægger vægt på behovet for governancestruktur, kapacitet og partnerskaber, hvis kommunen skal kunne arbejde mere strategisk og struktureret med forskning.

Det videre arbejde

Ekspertrådets fulde rapport vil være tilgængelig forud for mødet i Sundhedsudvalget i august. Her lægges der op til en opfølgende drøftelse, hvor udvalget – på baggrund af den samlede rapport – kan forholde sig mere indgående til anbefalingerne og give input til det videre arbejde med en forskningsstrategi i Odense Kommune.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser.

Punkt 6: C-sag: Opfølgning på initiativretsforslag vedr. psykologtilbud til sårbare gravide

29.09.00-G01-2-25

Sagsresumé

På udvalgsmødet den 11. marts 2025 fremsendte Anne Skau Styringshave et forslag om psykologtilbud til sårbare gravide. På mødet blev det besluttet, at forvaltningen vender tilbage med en sag, der belyser følgende forslag.

1. Der ansættes en psykolog svarende til 1 årsværk i FAMKO. Udgiften på 0,7 millioner kroner finansieres gennem sundhedspuljerne under Sundhedsudvalget.
2. Sundhedsforvaltningen afsøger mulighederne for finansiering af følgeforskning på området gennem nationale puljer.
3. Sundhedsforvaltningen afsøger muligheden for at indgå en samarbejdsaftale med de andre fynske kommuner under OUH om, at tilbuddet gøres tilgængeligt for sårbare gravide i disse kommuner.

Med denne sag skal Sundhedsudvalget drøfte forslaget om en målgruppeudvidelse af Psykologteamet i Odense Kommune til også at omfatte sårbare gravide og sårbare fædre i forbindelse med graviditet. Det er således forvaltningens vurdering, at et eventuelt kommunalt psykologtilbud til sårbare gravide placeres i et fagligt fællesskab med andre psykologer i Psykologteamet. Desuden foreslår forvaltningen, at en målgruppeudvidelse også inkludere sårbare fædre før og efter fødslen.

Der er desuden mulighed for at sikre bedre sammenhæng til det gratis tilbud Internetpsykiatrien i Region Syddanmark, som tilbyder gratis behandling til borgere over 18 år med angst og depression. Det kan både være muligheden for at henvise gravide til tilbuddet samt sikre en effektiv ressourceudnyttelse på tværs af tilbuddene.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter muligheden for et kommunalt psykologtilbud til sårbare gravide og sårbare fædre i forbindelse med graviditet og fødsel.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

På udvalgsmødet den 11. marts 2025 fremsendte Anne Skau Styringshave et forslag om psykologtilbud til sårbare gravide. I initiativretsforslaget var følgende indstillinger:

1. Der ansættes en psykolog svarende til 1 årsværk i FAMKO. Udgiften på 0,7 millioner kroner finansieres gennem sundhedspuljerne under Sundhedsudvalget.
2. Sundhedsforvaltningen afsøger mulighederne for finansiering af følgeforskning på området gennem nationale puljer.
3. Sundhedsforvaltningen afsøger muligheden for at indgå en samarbejdsaftale med de andre fynske kommuner under OUH om, at tilbuddet gøres tilgængeligt for sårbare gravide i disse kommuner.

På mødet blev det besluttet, at forvaltningen vender tilbage med en sag, der belyser forslagene.

Odense Universitetshospital (OUH) og Odense Kommune har et tæt samarbejde om alle graviditetsforløb og særligt om de sårbare gravide. I de seneste 15 år er der eksempelvis etableret sundhedshusene, hvor jordemødre og sundhedsplejersker arbejder dør om dør; det fødsels- og forældreforberedende forløb til unge God Start og FAMKO, som styrker samarbejdet omkring sårbare gravide på tværs af kommune og region. Senest er en ny samarbejdsaftale for gravide og børn tilknyttet Familieambulatoriet og Familieambulatoriet Plus i Region Syddanmark blevet godkendt i Strategisk Sundhedsstyregruppe den 4. april 2025. Samarbejdsaftalen skal nu implementeres i regi af sundhedsklyngerne.

Erfaringerne med det tidligere tilbud om psykologsamtaler i Familieambulatoriet, OUH

Tidligere har der i Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling, OUH været ansat en psykolog i Familieambulatoriet til at varetage et psykologtilbud til sårbare gravide under deres graviditetsforløb og par ved familieambulatoriet. Ved en beslutning i Regionsrådet den 24. februar 2025 blev tilbuddet nedlagt grundet besparelser.

Psykologen varetog samtaler med gravide og deres partner i graviditeten med 1-2 opfølgende samtaler efter fødslen. Alle gravide tilhørende OUH og Svendborg Sygehus kunne henvises til samtaler hos psykologen. En stor del af de gravide, der blev henvist til samtaler med psykologen, havde ikke i forvejen forløb i Familieambulatoriet, da deres generelle livssituation var mere stabil end vurderet til forløb i Familieambulatoriet i første omgang. Tilbuddet blev årligt benyttet af omkring 235 borgere fra Odense Kommune.

Fokus for samtalerne var tilknytning til det ventede barn samt emner af betydning for familiedannelsen.

I visitationen til tilbuddet blev der lagt vægt på den gravides behov. Hvis henvisningen tydede på behov for et længerevarende samtaleforløb/behandling, som forventedes at række ud over graviditeten, blev kvinden anbefalet et andet forløb.

Psykologen sikrede overgange i forløbet ved at skabe samarbejde med sundhedsplejersker, almen praksis og personale på OUH, samt etablere kontakt til fx mobilteamet/psykiatrien ved behov for samtale efter fødslen.

Sundhedsforvaltningen har til denne sag indhentet erfaringerne fra Familieambulatoriet, som peger på, at psykologen hjalp familier:

- Som ikke selv ville have økonomi til samtalerapi hos en psykolog
- Som profiterede af hurtig hjælp dvs. ingen lang ventetid på samtaleforløb
- Som profilerede af samtaler med en specialist på feltet og med fokus særligt på familiens aktuelle situation i forbindelse med tilknytning til barnet, graviditet og familiedannelse
- Med forebyggelse af tilbagefald i depression m.m.

Det er sundhedsplejens oplevelse, at psykologtilbuddet har været en god hjælp til de gravide. De fremhæver, at tilbuddet har været let tilgængeligt og uden lange ventetider, hvilket har været en særlig stor hjælp. Det er sundhedsplejens opfattelse, at et lignende kommunalt tilbud vil kunne give en gavnlig effekt, såfremt der etableres en kobling til Gynækologisk-Obstetrisk Afdeling, OUH og almen praksis.

Mulighed for et psykologtilbud til sårbare gravide ved udvidelse af Psykologteamets målgruppe

Forvaltningen forslår, at et forslag om en psykolog til sårbare gravide realiseres ved at udvide målgruppen i det nuværende psykologteam, således den også omfatter sårbare gravide og fædre i forbindelse med graviditet.

Psykologteamet er et forebyggende tilbud, hvor der tilbydes gratis og anonym telefonvejledning, vejvisning, rådgivning og individuelle samtaler samt gruppeforløb til unge mellem 13-30 år, der er bosat i Odense Kommune og kæmper med psykisk mistrivsel i hverdagen. Det er de unge selv eller forældrene, afhængigt af alderen på den unge, som skal henvende sig til tilbuddet bl.a. efter vejledning fra egen læge.

Det er forvaltningens anbefaling, at et eventuelt kommunalt psykologtilbud til sårbare gravide med tegn på fødselsdepression forankres i Psykologteamet frem for i Sundhedsplejen under FAMKO. Anbefalingen beror på en faglig vurdering af fordelene ved at placere indsatsen i et eksisterende psykologfagligt miljø. Psykologteamet arbejder systematisk med faglig udvikling, har etablerede rammer for kollegial sparring og psykologen til således indgå i et bredt psykolognetværk, hvilket styrker både kvaliteten og vidensdelingen i indsatsen.

Forslag om at inkludere fædre i et nyt tilbud også til sårbare fædre og mænd med tegn på fødselsdepression

Det er sundhedsforvaltningens anbefaling, at et kommende psykologtilbud til sårbare gravide udvides til også at omfatte fædre både før og efter fødsel. Det vil være fremsynet, at Odense Kommune følger med udviklingen på området, ligesom det taler ind i et vigtigt forebyggende perspektiv. Det indgår desuden som et initiativ i Odense Kommunes psykiatrihandleplan at etablere et psykologtilbud til fædre med fødselsdepression, som dermed vil kunne blive realiseret

Sundhedsplejen i Odense Kommune tilbyder screening for fødselsdepression til både mødre og fædre. Selvom fædre screenes, mangler der et konkret behandlingstilbud til dem, hvis de viser tegn på depression. Det er bekymrende, da

forskning viser, at fødselsdepression kan have alvorlige konsekvenser for barnets udvikling – både tidligt og senere i livet. Et forebyggende tilbud til fædre kan derfor bidrage til en bedre start for hele familien.

Behovet for støtte til sårbare fædre er veldokumenteret. En undersøgelse fra Forum for Mænds Sundhed (2024) viser, at tilbud til fædre er langt færre end til mødre, på trods af både efterspørgsel og behov. Det gælder både i det kommunale, på hospitaler og i familiehuse.

Psykologteamet i Odense Kommune oplever, at fædre i sårbare positioner ofte føler sig ensomme, skamfulde og utilstrækkelige i deres nye rolle. Mange mangler et sprog for deres følelser og føler sig pressede af samfundets forventninger til den moderne far. Derfor opstartes der i efteråret 2025 et gruppeforløb for mænd baseret på Compassion Fokuseret Terapi (CFT), som alle i teamet er efteruddannet i. Forløbet skal give mænd et trygt rum til at bearbejde og håndtere svære følelser.

Der er flere forebyggende argumenter for at etablere sådanne tilbud:

- Forældretilknytning har stor betydning for barnets følelsesmæssige udvikling og relationer
- Støtte til fædre kan mindske konflikter og udadreagerende adfærd i familien
- Den moderne far skal balancere både nærvær og traditionelt ansvar for økonomisk tryghed – det skaber behov for støtte

Rapporter fra bl.a. Institut for Menneskerettigheder (2021) og Forum for Mænds Sundhed (2025) viser, at fædres mistrivsel ofte kommer til udtryk som udadreagerende eller tilbagetrukket adfærd – noget, fagpersoner kan have svært ved at tyde. Det understreger behovet for opkvalificering og nye tilgange i mødet med fædre. At styrke indsatsen overfor sårbare fædre er altså ikke kun en individuel støtteforanstaltning – det er en investering i familiens trivsel og barnets udvikling. Det anbefales derfor, at en udvidelse af psykologtilbud i kommunen ikke alene målrettes sårbar gravide, men følger udviklingen og omfatter sårbare fædre.

Psykologteamet i Odense Kommune besidder ligeledes de nødvendige kompetencer og specialiseret viden til at varetage indsatsen med målgruppen, og teamet har gode forudsætninger for at engagere de sårbare mænd, da de i forvejen møder og har kontakt med mænd, som oplever udfordringer i forbindelse forældreskabet – både før, under og efter graviditeten

Finansiering og ventetid

Der er aktuelt en ventetid på seks uger, selvom målsætningen er maksimalt fire uger. Forvaltningen vurderer, at det samlede tilbud – inklusive udvidelsen til fædre – kan gennemføres med tilførsel af ét yderligere årsværk (0,7 mio. kr.). Samtidig arbejdes der på en øget anvendelse af gruppeforløb, hvor det fagligt giver mening, og en styrket sammenhæng med Internetpsykiatrien jf. nedenstående, som tilbyder hurtig og evidensbaseret online behandling til voksne med angst og depression. Det understreges, at Sundhedsforvaltningen vurderer, at en udvidelse af målgruppen uden tilførsel af yderligere ressourcer vil medføre en stigning i ventetiden.

Bedre sammenhæng til Internetpsykiatrien

Som alternativt til et kommunalt psykologtilbud kan de sårbare gravide og fædre, som ønsker behandling for angst og depression, benytte Internetpsykiatrien, som er et online behandlingstilbud, som drives af Center for Digital Psykiatri i Region Syddanmark. Som en del af det offentlige sundhedsvæsen tilbydes gratis behandling for angst og depression til borgere over 18 år, uden henvisning fra egen læge.

Der er tale om et kognitivt behandlingsforløb på 12 uger, som består af en indledende samtale og herefter online moduler med skriftlig støtte fra en psykolog. Ifølge Internetpsykiatrien viser forskning, at denne type behandling har lige så god effekt, som psykologbehandling med fysisk fremmøde.

Udover muligheden for, at gravide kan henvises til tilbuddet, så vil det også være relevant at se på at sikre en bedre sammenhæng mellem tilbuddet i Psykologteamet i Odense Kommune og Internetpsykiatrien for at understøtte en effektiv ressourceudnyttelse og dermed undgå ventetid på tværs af tilbud til målgruppen over 18 år, hvor der er et overlap ift. unge med tristhed og let til moderat angst og depression.

Sundhedsforvaltningen har dialog med Center for Digital Psykiatri om mulighederne i at styrke sammenhængen bl.a. idet Internetpsykiatrien kan tilbyde opstart af behandling inden 30 dage, og ofte ned til 7 dage.

Finansiering af følgeforskning gennem nationale puljer

Der er i forvaltningen en opmærksomhed på at få igangsat relevant forskningen i forebyggelse og sundhedsfremme. I arbejdet med opfølgningen på anbefalingerne fra Ekspertrådet for forskning i forebyggelse og sundhedsfremme er der fokus på, hvordan Odense Kommune kan arbejde mere strategisk med forskning, og herunder sikre igangsættelse af forskningsprojekter, der har relevans for de kommunale velfærdsområder.

Der er for nuværende ingen statslige tilskudspuljer i 2025, som kan støtte et forebyggende psykologtilbud til sårbare gravide.

Samarbejdsaftale med andre fynske kommuner

Mulighed for at indgå en samarbejdsaftale om et tværkommunalt psykologtilbud til sårbare gravide med de andre fynske kommuner under OUH vil blive afsøgt via sundhedsdirektørkredsen for de ni kommuner på Fyn (SD9).

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Punkt 7: C-sag: Oversigt over forslag, der kan finansieres af Sundhedspuljen

00.00.00-G01-114-24

Sagsresumé

Denne sag handler om anvendelsen af sundhedspuljen under Sundhedsudvalget, herunder hvilke tiltag og aktiviteter, der skal finansieres af puljen i 2025.

Denne sag er den 2. ud af tre sager. I nærværende sag skal Sundhedsudvalget drøfte, hvilke fremtidige indsatser og initiativer, der ønskes finansieret af sundhedspuljen. På det efterfølgende udvalgs møde d. 17. juni 2025 besluttet det hvilke forslag, der finansieres af Sundhedspuljen (sag 3).

Sundhedspuljen har i 2025 et budget på 3,8 mio. kr. i 2025 stigende til 3,9 mio. kr. i 2026 og frem, der er midler, der endnu ikke er disponeret til konkrete indsatser. Midlerne i sundhedspuljen skal bruges til indsatser, der bryder uligheden i sundhed og baseres på evidens.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter hvilke initiativer og forslag der skal finansieres af sundhedspuljen i 2025 og frem.

Beslutning

Sundhedsudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Denne sag handler om en drøftelse af anvendelsen af sundhedspuljen under Sundhedsudvalget, herunder hvilke tiltag og aktiviteter, der ønskes finansieret af Sundhedspuljen i 2025 og frem. Sundhedsudvalget får med denne sag forelagt konkrete forslag inkl. finansieringsbehov med henblik på, at det drøftes hvilke forslag, der skal arbejdes videre med.

Sundhedsudvalget havde på møde d. 20. maj 2025 første drøftelse af mulige forslag, der fremadrettet kan finansieres af Sundhedspuljen. På dette møde blev anbefalingerne fra ekspertrådet for forebyggelse og sundhedsfremme også drøftet med henblik på, om der er anbefalinger, der med fordel kan finansieres af Sundhedspuljen. På baggrund af drøftelsen på mødet d. 20. maj 2025, er der udarbejdet endelige forslag til drøftelse.

Ekspertrådets arbejde ligger i forlængelse af politikken ”Flere Sunde Leveår”. Særligt er Ekspertrådets anbefalinger et led i at kunne realisere delmål 1 om, at der skal være opbygget et solidt vidensgrundlag for forebyggelse og sundhedsfremme i Odense Kommune, som kan danne afsæt for det videre arbejde med prioriteringer af indsatser og udarbejdelse af handleplaner.

Odense Kommune har modtaget anbefalingerne fra Ekspertrådet for Forebyggelse og Sundhedsfremme den 26. maj 2025. Forslagene i denne sag skal derfor ses som et første skridt i udmøntningen af Sundhedspuljen, hvor der allerede nu lægges op til initiativer, der flugter med hovedlinjerne i anbefalingerne – særligt inden for tobak og nikotin, alkohol samt lokalt forankrede sundhedsindsatser. Der kan senere blive fremlagt yderligere forslag, som bygger videre på Ekspertrådets anbefalinger og understøtter en langsigtet og strategisk udvikling af folkesundheden i Odense.

Sundhedspuljens budget og kriterier

I Budget 2025 er der afsat 3,8 mio. kr. til konkrete indsatser finansieret af Sundhedspuljen. Puljen er på 3,9 mio. kr. fra 2026 og frem.

Det er Sundhedsforvaltningen og Sundhedsudvalget, der har til opgave at forvalte Sundhedspuljen ud fra de godkendte kriterier, der danner grundlaget for tildeling af midler fra puljen.

Kriterier for tildeling af midler fra Sundhedspuljen:

- Midlerne skal bruges til indsatser, der strategisk og systematisk arbejder med at bryde ind i uligheden i sundhed.
- Indsatserne skal være med til at sikre, at valg af bl.a. forebyggelsestiltag sker på et stærkere grundlag af evidens.

Forvaltningen vil dertil supplerende anbefale, at sundhedspuljen ikke anvendes til varige driftstiltag. Tidligere har sundhedspuljen været anvendt til at finansiere varige driftstiltag, hvilket har ført til, at en væsentlig del af puljen blev låst. På udvalgsrådet den 23. april 2024 traf Sundhedsudvalget beslutning om ”oprydning” i sundhedspuljen, hvilket blandt andet indbefattede, at en del af sundhedspuljen blev konverteret til varig drift. Samlet blev 11,5 mio. kr. omlagt til varig drift og den nuværende pulje på 3,9 mio. kr. blev dermed den fremadgående pulje.

Forslag, der kan finansieres af Sundhedspuljen

Samlet oversigt over alle forslag, som uddybes nedenfor:

Forslag	2025	2026	2027	2028
Samlet budget i Sundhedspuljen	3.800	3.900	3.900	3.900
<i>Forslag med finansieringsramme</i>				
1) Mindre alkoholforbrug blandt unge	0	300	300	
2) Pulje til lokalforankrede forebyggelsesindsatser i Odense	1.000	1.500	1.500	
3) Databaseret tilgang til bedre folkesundhed i Odense (DOBS)	500			
4) Psykologtilbud til sårbare gravide	350	700		
5) Styrket indsats for en tobaks- og nikotinfri fremtid i Odense	300	1.200	1.200	
6) Idræt for sindet	88			
Total	2.238	3.700	3.000	
Rest Sundhedspulje	1.562	200	900	3.900

Forslag 1: Mindre alkoholforbrug blandt unge

I Danmark har unge et højt alkoholforbrug og det kan have alvorlige konsekvenser. Hvert år dør omkring 14 unge som følge af alkoholrelaterede hændelser, og derfor er der brug for handling. Dertil er det i forskningen dokumenteret, at den unge hjerne tager skade af et stort og hyppigt alkoholindtag. Ekspertrådet for Forebyggelse og Sundhedsfremme anbefaler, at Odense Kommune tager initiativ til at medvirke til fremvækst af en sundere omgang med alkohol, og rådet peger på behovet for en normændring og strukturelle tiltag, der kan skabe en sundere omgang med alkohol blandt unge i Odense.

Et konkret skridt kan være alkoholfrie rammer ved skoleafslutninger. I Sønderborg Kommune er der en alkoholfri sidste skoledag for 9. og 10. klasse. Det har skabt trygge rammer og positive erfaringer for både unge, forældre og skoler. Det samme sker i Aarhus Kommune.

Ekspertrådet om Forebyggelse og Sundhedsfremme anbefaler Odense Kommune at følgende arbejde igangsættes:

- Understøtte alkoholfri afslutninger i grundskolen og ungdomsuddannelserne.
- Samarbejde med Børn- og Ungeforvaltningen (BUF) om at teste alkoholfrie rammer ved skolestart og -afslutning.
- Indgå partnerskaber med detailhandlen for at begrænse unges adgang til alkohol.
- Lære af erfaringer fra Aarhus og Sønderborg, hvor lignende tiltag har haft mærkbar effekt.

En start kunne være at skabe en skoleafslutning, der er fri for alkohol, og at sundhedspuljen i en toårig periode bevilger et beløb til udvikling af koncept og gennemførelse. Beløbet har til formål enten helt eller delvist at dække omkostningerne. Målet er at skabe trygge og inkluderende fællesskaber uden alkohol, så det samlede alkoholforbrug blandt unge i Odense kan reduceres. Dette kan bidrage til en langsigtet normændring om, hvad fejring af sidste skoledag skal indeholde.

Forslaget om mindre alkoholforbrug blandt unge opfylder de tre kriterier for puljen ved:

- Alkoholfrie skoleafslutninger bidrager til en sundere ungdomskultur ved at skabe trygge og inkluderende rammer, hvor alle unge er inkluderede. Initiativet er et konkret eksempel på strukturel forebyggelse, der understøtter et fællesskab baseret på sundhed og trivsel – og som samtidig sender et vigtigt signal om, at fest og fællesskab ikke behøver være forbundet med alkohol. Omkostningerne ved en usund alkoholkultur rammer alle sociale lag, og denne indsats ville derfor kunne bidrage til at forebygge risikoadfærd og reducere det samlede alkoholforbrug blandt unge, hvilket på sigt kan mindske relaterede sundhedsudfordringer for alle.
- Forslaget bygger på forskning og anbefalinger fra ekspertrådet samt dokumenterede erfaringer fra Aarhus og Sønderborg.

- Indsatsen foreslås som en toårig prøvehandling med midlertidig støtte til udvikling og afprøvning af konceptet. Det kan danne grundlag for videre forankring uden varig finansiering fra sundhedspuljen.

Finansiering: Der afsættes 0,3 mio. kr. i 2026 og 2027 til investering i at udvikle en alkoholfri fejring af sidste skoledag efter 9. og 10. klasse. Finansieringen afsættes som en prøvehandling/forsøg i 2026 og 2027. Evalueringsdesign opstilles forud for prøvehandlingen og følges til dørs med evaluering.

Forslaget forelægges Børn- og Ungeforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen med henblik på samarbejde på tværs af forvaltningerne.

Forslag 2: Pulje til lokalforankrede forebyggelsesindsatser i Odense

Der er bred enighed om, at mange af de mest effektive og bæredygtige sundhedsløsninger opstår lokalt – i skoler, boligområder og foreningsliv – hvor de tager udgangspunkt i borgernes egne behov og ressourcer. Med afsæt i Ekspertrådets anbefalinger om at styrke lokalt forankrede indsatser foreslås det derfor, at Odense Kommune etablerer en pulje til medfinansiering af sådanne initiativer.

Denne tilgang er i tråd med eksisterende nationale og civilsamfundsbaseprogrammer. Både DGI og DIF samt en række fonde har allerede udviklet programmer, der understøtter lokalt forankrede sundhedsindsatser, hvilket skaber mulighed for synergi og medfinansiering.

Samtidig er der på nationalt plan sat fokus på at styrke det borgernære sundhedsvæsen. Landsforeningen for Almene Boliger (BL) og KL i april 2024 lanceret Boligpolitik skal styrke det borgernære sundhedsvæsen, og udbygget med et treårigt bredt partnerskab "Fælles om Lokal Sundhed" for kommuner og boligorganisationer, der skal understøtte en styrkelse af den borgernære sundhed. KL og BL i tre år vil understøtte initiativer og opsamle erfaring med konkrete sundhedssamarbejder.

Puljen skal fremme og medfinansiere initiativer, der bygger på lokale behov og engagement – og kan inspireres af fx følgende:

- Tingbjerg Changing Diabetes (2015): Et projekt i samarbejde mellem Københavns Kommune, Steno Diabetes og en række lokale foreninger i Tingbjerg, der har knækket diabetes-kurven og fået international anerkendelse.
- Guldborgsund Kommune (2025) – Åbne Mødesteder: Skaber inkluderende fællesskaber for seniorer (65+) i tæt samarbejde med civilsamfundet og frivillige
- Slagelse Kommune (2024) – Digital model til tidlig opsporing af sårbare ældre med kronisk sygdom via forebyggende hjemmebesøg.
- Nyborg Kommune (2023) – Røgfri Sammen: Fællesskabsbaseret rygestopindsats målrettet borgere i udsatte positioner
- Aalborg Kommune (2022) – Sundhed i fællesskaber: Lokale netværk og aktiviteter, hvor borgere motiverer hinanden til sunde valg.

Initiativer finansieret eller medfinansieret af puljen skal styrke borgernære sundhedsløsninger og fremme innovation og lokalt ejerskab hos lokalsamfundet i Odense. Initiativer fra puljen kan bruges til at udveksle modeller og erfaringer mellem lokalområder.

Forslaget om en pulje til lokalt forankrede forebyggelsesindsatser i Odense opfylder de tre kriterier for puljen ved:

- Der vil ske et aktivt greb ind i ulighed i sundhed i kraft af de helt lokalt tilrettelagte indsatser matcher de faktiske udfordringer i det valgte lokale område. Puljen styrker fællesskaber og sundhed i udsatte områder og målgrupper.
- Forslaget bygger på anbefalinger fra Ekspertrådet, som har præciseret, at lokalforankrede sundhedsindsatser er en måde at målrette indsatser til de områder, hvor sundhedsbelastningen er størst. Da sundhedsbelastninger er ulige fordelt i samfundet, har lokalforankrede indsatser alt andet lige et potentiale for at reducere ulighed i sundhed. Derudover kan ulighed i sundhed ikke løses af sundhedssektoren alene, men kræver brede, tværgående løsninger, der også involverer skoler, boligområder, fritidsliv og lokalsamfund. Det understreger relevansen af lokalforankrede indsatser, som kan skabe sammenhæng og række bredt ud.
- Puljen er midlertidig og støtter udviklingsprojekter, der kan testes og evalueres for en periode. Den skaber grundlag for innovation uden at forpligte til varig drift.

Finansiering: Der afsættes en pulje på 1,0 mio. kr. i 2025 stigende til 1,5 mio. kr. i 2026 og 2027 til at støtte lokalforankrede forebyggelsesindsatser i en årrække.

Forslag 3: Databaseret tilgang til bedre folkesundhed i Odense (DOBS)

For at kunne målrette og styrke folkesundhedsindsatsen i Odense Kommune er der behov for bedre og mere systematisk brug af data og viden herom. Arbejdet med data er også et vigtigt element ind i arbejdet med Sundhedsreformen og den nye Folkesundhedslov.

Såfremt Odense skal følge Ekspertrådet for Forebyggelse og Sundhedsfremmes anbefalinger om at skabe sammenhæng på tværs af indsatser, er der behov for at Odense arbejder systematisk og fleksibelt med en løbende læringsbaseret tilgang. Ekspertrådet har påpeget, at en forudsætning for dette er en stærk datainfrastruktur, der gør det muligt at indsamle, sammenholde og bruge data til læring og forbedring.

Det foreslås, at Odense afsætter finansiering til udvikling og anvendelse af DOBS (Data Om Borgernes Sundhed) – herunder opbygning af datagrundlag, analysekapacitet og implementering af datadrevne indsatser i sundhedsarbejdet. DOBS giver et samlet billede af borgernes sundhed og kan bl.a. bruges til at identificere lokale sundhedsudfordringer, udvikle og evaluere sundhedsindsatser og styrke datadrevet beslutningstagning.

Forslaget om databaseret tilgang til bedre folkesundhed i Odense opfylder de tre kriterier for puljen ved:

- Ved at identificere lokale sundhedsudfordringer med data kan kommunen målrette indsatser til de grupper og områder, hvor behovet er størst – og dermed arbejde strategisk med at reducere ulighed.
- Forslaget styrker det datagrundlag, som fremtidige forebyggelsestiltag skal bygge på. Det muliggør løbende evaluering og justering af indsatser baseret på konkret viden.
- Midlerne anvendes til udvikling og opbygning af en datainfrastruktur og analysekapacitet i en afgrænset periode. Det er en investering i et redskab, der kan understøtte fremtidige sundhedsindsatser.

Finansiering: Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2025 til udvikling og anvendelse af DOBS. Herudover understøttes arbejdet med intern projektledelse, som skal sikre fremdrift og koordinering. Efter 2025 vurderes nødvendigheden af yderligere datakøb, der understøtter arbejdet med sundhedsindsatserne.

Forslag 4: Psykologtilbud til sårbare gravide

Radikale Venstre foreslår, at der etableres et psykologtilbud til sårbare gravide i Odense Kommune. I fald forslaget nyder fremme, vil Sundhedsforvaltningens placere tilbuddet i Psykologteamet. Konkret vil målgruppen blive udvidet. Dermed forankres tilbuddet i et fagligt miljø for psykologer. Målgruppen for tilbuddet vil være gravide og familier:

- Som ikke selv ville have økonomi til samtalerapi hos en psykolog
- Som profilerede af hurtig hjælp dvs. ingen lang ventetid på samtaleforløb
- Som profilerede af samtaler med en specialist på feltet og med fokus særligt på familiens aktuelle situation i forbindelse med tilknytning til barnet, graviditet og familiedannelse
- Hvor der er opmærksomhed på forebyggelse af tilbagefald i depression m.m.

Fokus for samtalerne kunne være tilknytning til det ventede barn samt emner af betydning for familiedannelsen. Med tilbuddet skabes der et samarbejde med sundhedsplejersker, praktiserende læge og afdeling D på OUH.

Forslaget om psykologtilbud til sårbare gravide opfylder de tre kriterier for puljen ved:

- Sårbare gravide uden økonomiske ressourcer kan få adgang til psykologhjælp i en kritisk livsfase, hvilket styrker både mor og barns trivsel og bryder uligheden i sundhed.
- Der er forskning, der viser, at tidlig psykologisk støtte under graviditet forebygger depression og fremmer sund tilknytning til barnet.
- Indsatsen foreslås som en midlertidig udvidelse over to år med efterfølgende evaluering. Det giver mulighed for at vurdere effekt og fremtidig forankring inden for eksisterende rammer.

Finansiering: Radikale Venstre har foreslået at afsætte 1 årsværk svarende til 0,3 mio. kr. i 2025 og 0,7 mio. kr. i 2026. Efter 2026 vil der foretages en evaluering af indsatsen og en vurdering af, hvorvidt arbejdet med den udvidede målgruppen kan fortsætte indenfor de eksisterende økonomiske rammer.

Forslag 5: Styrket indsats for en tobaks- og nikotinfri fremtid i Odense – med afsæt i Røgfrit Odense

Der er veldokumenteret sundhedsfaglig evidens for, at tobak- og nikotinformbrug har alvorlige konsekvenser for både fysisk og mental sundhed. Tobak er den hyppigste årsag til kræft, KOL og hjerte- og karsygdomme og blandt unge er det påvist, at nikotin påvirker koncentration og det mentale helbred. En tobaksfri opvækst er afgørende for at forebygge afhængighed og livsstilssygdomme senere i livet. Odense Kommune har derfor også en central rolle i at skabe røg- og nikotinfrie miljøer for borgerne i Odense.

For at styrke arbejdet med en tobaks- og nikotinfri fremtid foreslås det, at forvaltningen dedikerer 2 årsværk fra staben til Røgfrit Odenses til støtte for den nye kommende vision for en tobaks- og nikotinfri fremtid. Dette for en 2-årig periode.

Status for arbejdet med en ny vision og indsatser vil senere tilgå Sundhedsudvalget.

Ekspertrådet for Forebyggelse og Sundhedsfremme anbefaler at give Odense en tydelig tobaks- og nikotinfri identitet og understøtte målet om at skabe en røgfri by. Det skal sikre, at arbejdet med at beskytte borgernes sundhed fortsætter og udvikler sig i den rigtige retning.

Forslaget om styrket indsats for en tobaks- og nikotinfri fremtid i Odense opfylder de tre kriterier for puljen ved:

- Tobak- og nikotinforgbrug er højt blandt unge og indsatsen vil særligt beskytte de unge borgere, som samlet vil bidrage til at bryde uligheden i sundheden.
- Forslaget bygger på veldokumenteret viden om tobak og nikotins skadelige virkninger og følger anbefalinger fra Ekspertrådet for Forebyggelse og Sundhedsfremme.
- Indsatsen er tidsafgrænset til en 2-årig periode og fokuserer på udvikling og implementering af en ny vision – ikke på varig drift.

Finansiering: Der afsættes 0,3 mio. kr. i 2025 til udvikling af Røgfrit Odense. I 2026 og 2027 afsættes der 1,2 mio. kr. årligt svarende til 2 årsværk, der skal arbejde med en ny vision og indsatser på området.

Forslag 6: Idræt for sindet

Mental sundhed styrkes ikke kun gennem behandling, men også gennem meningsfulde fællesskaber og fysisk aktivitet. Med initiativet Idræt for Sindet får psykisk sårbare borgere i Odense mulighed for at deltage i idrætsaktiviteter, der fremmer trivsel, livskvalitet og social tilknytning.

Initiativet bygger på egne erfaringer i Odense Kommune og erfaringer fra lignende tilbud i andre kommuner, hvor idræt og fællesskab har vist sig at være en effektiv metode til at styrke mental sundhed og forebygge isolation. Aktiviteterne tilrettelægges i samarbejde med frivillige og foreninger, og deltagerne mødes i trygge rammer med fokus på bevægelse, glæde og fællesskab.

Forslaget om Idræt for sindet opfylder de tre kriterier for puljen ved:

- Psykisk sårbare borgere har ofte begrænset adgang til fællesskaber og sundhedsfremmende aktiviteter. Idræt for Sindet skaber inkluderende rammer, hvor alle kan deltage uanset baggrund, og bidrager dermed til at mindske social og sundhedsmæssig ulighed.
- Forskning viser, at fysisk aktivitet og sociale fællesskaber har en positiv effekt på mental sundhed. Initiativet bygger på egne erfaringer fra Odense Kommune og generelle anbefalinger om at tænke helhedsorienteret i arbejdet med psykisk sundhed.
- Midlerne anvendes til en tidsbegrænset medfinansiering af en frivilligkoordinator i 2025. Efterfølgende vurderes indsatsen med henblik på videreførelse af finansiering eller muligheden for finansiering indenfor eksisterende rammer.

Finansiering: Der afsættes 0,09 mio. kr. i 2025 til medfinansiering af en frivilligkoordinator, som skal understøtte fastholdelse og støtte til frivillige samt sikre brobygning mellem deltagere og foreningslivet.

Opsummering

De fremlagte forslag med tilhørende finansieringsramme udgør en samlet årlig udgift på mellem 2,2 og 3,7 mio. kr. afhængig af periode. Ingen forslag er varige driftstiltag og der er mulighed for at skalere i forslagene i både omfang og varighed - afhængig af politiske prioriteringer. Ud fra de nuværende forslag der fortsat disponerede midler i puljen, som kan prioriteres og udmøntes på et senere tidspunkt. Puljen giver desuden mulighed for at imødekomme nye initiativer og idéer, der måtte opstå i takt med udviklingen af det sundhedsfremmende arbejde.

Videre proces

På næste udvalgs møde d. 17. juni 2025 skal Sundhedsudvalget beslutte hvilke forslag, der skal arbejdes videre med og som skal finansieres af midler fra Sundhedspuljen.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser. De økonomiske konsekvenser for en senere beslutningssag vil fremgå af denne.

Punkt 8: C-sag: Opsamling på dialogrække om hverdagsliv, skærmtid og forældreroller samt drøftelse af den videre proces

29.12.00-G01-3-23

Sagsresumé

Sundhedsudvalget besluttede den 11. juni 2024 at igangsætte en dialogrække om hverdagsliv, skærmtid og forældreroller. Initiativet udspringer af Odense Byråds vedtagelse af 2030-handleplanen for børn og unges mentale trivsel den 13. marts 2023 – en ambitiøs plan, der er en del af forståelsespapiret "Et skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel" og Budget 2023, hvor der blev afsat ca. 24 mio. kr. til at styrke børn og unges trivsel i Odense.

Dialogrækken blev sat i gang i en tid, hvor både den offentlige debat og faglige analyser pegede på en bekymrende udvikling: En barndom i forandring, hvor leg og fysisk nærvær i stigende grad er blevet erstattet af skærme og sociale medier. Samtidig har vi som samfund haft en tendens til at overbeskytte børn i den fysiske verden – og underbeskytte dem digitalt.

Med dialogrækken blev det besluttet, at forvaltningen skulle afvikle dialogmøder samt en konference med det formål at finde konkrete løsninger på, hvordan man generelt i Odense kan beskytte børn og unge bedre digitalt, samt i lige så høj grad at finde løsninger på, hvad vi i Odense tilbyder børn og unge i den fysiske verden – både i kommunalt regi, i fritidslivet samt i hjemmet.

Sideløbende med forvaltningens arbejde udkom Trivselskommissionen med deres nationale anbefalinger. Anbefalingerne har givet et stærkt afsæt og en fælles retning, men det er i det lokale fællesskab, at løsningerne skal leve.

Med denne sag ønsker forvaltningen at give Sundhedsudvalget en opsamling på den nu afsluttede dialogrække. Opsamlingen er samlet i en rapport, der indrammer erfaringer, perspektiver og anbefalinger fra dialogrækken – og peger frem mod, hvordan vi i Odense Kommune fortsat kan styrke børn og unges trivsel i fællesskab.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at Sundhedsudvalget drøfter det videre arbejde med rapporten og de dertilhørende anbefalinger.

Beslutning

Punktet udskydes til senere behandling.

Sagsfremstilling

I efteråret 2024 afviklede Sundhedsforvaltningen et fyraftensmøde med fokus på børn og unges trivsel, fritid og leg. På mødet deltog repræsentanter fra foreningslivet, interesseorganisationer og fagfolk i en fælles drøftelse af det gode fritidsliv samt en dialog om, hvordan vi sammen kan gøre endnu mere for at understøtte området. Opsamlingen fra mødet samt anbefalinger til det videre arbejde med børn og unges fritidsliv er samlet i den vedhæftede rapport.

For at udvide perspektiverne fra fyraftensmødet afviklede Sundhedsforvaltningen konferencen 'Se op – børn, unge og skærm' den 10. april 2025. Formålet med konferencen var at sætte fokus på, hvordan skærmbrug og sociale medier påvirker børn og unge. Herunder hvordan vi som samfund kan tage ansvar for at skabe en sund digital kultur, samtidig med at vi styrker de fysiske fællesskaber i endnu højere grad.

Deltagerne blev præsenteret for den nyeste viden og forskning på området og fik mulighed for at drøfte konkrete løsninger og handlemuligheder. Blandt oplægsholderne var digitaliseringsminister Caroline Stage og formand for Trivselskommissionen Rasmus Meyer, som begge bidrog med stærke perspektiver på den digitale udvikling og dens konsekvenser for børn og unges trivsel. Blandt deltagerkredsen på 200 personer var der repræsentation af fagfolk, civilsamfund, forældre, unge og politikere.

Konferencen bød på både faglige oplæg og dialog mellem deltagerne, og der blev lagt vægt på at dele erfaringer og idéer til, hvordan vi i fællesskab – lokalt i Odense og bredere i samfundet – kan understøtte børn og unges trivsel, gode fællesskaber samt en mere balanceret og tryk digital hverdag for børn og unge.

Formanden for Trivselskommissionens præsenterede kommissionens anbefalinger fordelt på otte overordnede temaer. Flere af disse temaer blev brugt som inspiration til en drøftelsession, hvor deltagerne ved forskellige stande kunne give input, diskutere og nuancere tematikkerne ud fra deres perspektiver som unge, forældre og fagpersoner. Opsamlingen og opmærksomhedspunkterne fra drøftelserne fremgår i den samlede rapport

De mange gode input fra dialogrækken er omsat til syv konkrete anbefalinger for det videre arbejde, der omfatter:

- Fælles ansvar og samarbejde på tværs
- Tidlig og vedvarende indsats i fællesskabet
- Attraktive og tilgængelige fritidstilbud
- Digital opmærksomhed og kritisk bevidsthed
- Mental trivsel og følelsesmæssig robusthed
- Civilsamfund som medspiller
- Børneinddragelse og medejerskab

Videre proces for arbejdet med børn og unges mentale trivsel

Siden opstarten af dialogrækken har direktørgruppen i Odense Kommune fremlagt forslag til en ny forvaltningsstruktur, hvor det bl.a. foreslås, at Sundhedsforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen nedlægges i deres nuværende form til fordel for en ny Sundheds-, Forebyggelses- og Omsorgsforvaltning. Det forventes, at byrådet træffer endelig beslutning om den nye udvalgs- og forvaltningsstruktur den 13. august 2025.

Med dette in mente foreslås det, at Sundhedsudvalget drøfter det videre arbejde med børn og unges mentale trivsel for den resterende del af 2025 og frem. Herunder hvordan arbejdet med anbefalingerne fra dialogrækken kan koordineres med anbefalingerne fra Ekspertrådet for Forebyggelse og Sundhedsfremme for at understøtte en helhedsorienteret forebyggende indsats. Ekspertrådets anbefalinger behandles også på denne udvalgsdagsorden.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune.

Bilag

Samlet rapport om dialogrække om hverdagsliv, skærmtid og forælderroller i relation til børn og unges mentale trivsel.pdf

Punkt 9: D-sag: Bæredygtighed og CO2-reduktion i Byens Køkken

00.01.00-A00-34-25

Sagsresumé

Denne sag er udarbejdet til politisk orientering på baggrund af spørgsmål fra sundhedsudvalget til Byens Køkkens arbejde med bæredygtighed og CO2-reduktion. Sagen giver et overblik over igangværende initiativer, status på klimaaftryk samt udfordringer og muligheder for yderligere forbedringer. Formålet er at belyse, hvordan Byens Køkken bidrager til Odense Kommunes klimamål, og hvor man eventuelt kan igangsætte yderligere tiltag for at styrke den grønne omstilling.

Politiske aftaler og strategier

- Odense Kommune har vedtaget Klimahandleplan 2025, som blev godkendt af Odense Byråd den 5. februar 2025. Denne har blandt andet fokus på at reducere klimaaftrykket i kommunens drift. Dette skal ske gennem sund og klimavenlig mad, der opnås ved at følge Fødevarestyrelsens kostråd. Af klimahandleplanen fremgår det, at de ansvarlige parter er Borgmesterforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen, Klima og Miljøforvaltningen og Sundhedsforvaltningen.
- Måltidsstrategien for 2019-2020 fokuserer på at hæve kvaliteten af mad og måltider samt bæredygtighed og ernæring gennem økologiske og lokale råvarer.

Igangsatte initiativer

Byens Køkken arbejder målrettet med bæredygtighed og CO2-reducering gennem en række initiativer og projekter. Disse fremhæves i nedenstående.

Byens Køkken har opnået det Økologiske Spisemærke i sølv, hvilket betyder, at mindst 60% af råvarerne er økologiske. Man arbejder ud fra De Officielle Kostråd, som fremmer både sundhed og klima. Byens Køkkens tilgang til bæredygtighed indebærer afprøvning, forbedring og udvikling af indsatser over gryderne. Det har vist sig at være udfordrende at inkorporere lokale råvarer i driften af Byens Køkken, idet indkøbsaftaler ikke kan afviges, og at man ikke kan tilgodese lokale råvarer i det ønskede omfang inden for den økonomiske ramme.

For at reducere madspild markerer Byens Køkken "National madspildsdag" og arbejder med kompetenceløft af medarbejdere for at identificere og reducere spild. Derudover sorterer og vejes madaffald i samarbejde med DAKA og EKJ, så Byens Køkken kan følge og registrere mængden af madspild.

I Byens Køkkens arbejde med bæredygtighed, tages der bestik af bæredygtighedsstrategien fra 2019, der understøtter bæredygtig udvikling ved at omsætte verdensmålene til konkrete og hverdagsnære handlinger. Der arbejdes med medejerskab, videndeling og fælles indsatser.

Som en del af den daglige drift, indgår Byens Køkken desuden løbende i projekter, hvilket sikrer varigt fokus på bæredygtighed og klima i madlavningen, herunder:

- Projektet "Sund og klimavenlig mad i professionelle køkkener" i Byens Køkken fokuserer ligeledes på at reducere madspild og fremme bæredygtige madvaner. Dette sker i samarbejde med Kost og Ernæringsforbundet, Landbrug og Fødevarer, Arla, HORESTA.
- I 2024 indgik Byens Køkken også i et projekt med Økologisk Landsforening om praksisnære indsatser og projekter, der løfter økologi, kvalitet og adgang til gode råvarer.
- Projektet "Økologiske, klimavenligere livretter i Byens Køkken - køkkenfaglige kompetencer, der giver grøn gejst", som har til formål at fremme og inkorporere bæredygtige og klimavenlige tiltag i den daglige drift. Der kan læses nærmere om projektets resultater i orienteringssagen "Resultater af projekt om klimavenlige retter i Byens Køkken", der blev præsenteret for sundhedsudvalget den 8. april 2025.
- Desuden har Byens Køkken bidraget til at udvikle 92 grønne opskrifter under projektet "Grønne retter i store gryder 1.0", som er implementeret i menuplaner og driften. Opskrifterne er tilgængelige på hjemmesiden metodikogsmag.dk, som understøtter videnformidling til professionelle og som bl.a. Odense Kommune er en af samarbejdspartnerne bag. Projektet er videreført i "Grønne retter i store gryder 2.0", der fokuserer på bæredygtig børnemad.

Status på CO2-udledning

Byens Køkken har i perioden 2022 til 2024 øget det samlede fødevarerindkøb fra ca. 287.800 kg til 301.100 kg – en stigning på 4,6 %. Samtidig er det samlede estimerede klimaaftryk (CO2) reduceret fra 847.274 kg til 824.442 kg - et fald på 2,7. %. Det indikerer en vis forbedring i klimavenligheden af indkøbene, trods den øgede volumen. Tallene baseres på en klimaguide-rapport fra Hørkram, og inkluderer de varer, der eksisterer kendte CO2-aftryk for.

Kødforbruget er reduceret med ca. 9,7 %, og kødets andel af det samlede klimaaftryk er faldet fra 59,2 % til 52,1 %. Særligt relevant at bemærke er reduktionen i oksekødsforbruget, som er faldet med ca. 30 %, hvilket har medført en markant nedgang i CO2-aftrykket fra denne kategori. Dette er en væsentlig forbedring, da oksekød er blandt de mest klimabelastende fødevarer.

Samtidig ses en positiv udvikling i brugen af bælgfrugter, hvor forbruget er mere end tredoblet fra 783 kg til 2.550 kg. Bælgfrugter er en klimavenlig proteinkilde og et vigtigt alternativ til animalske produkter. Stigningen bidrager dermed positivt til den samlede bæredygtighed.

Omvendt er forbruget af mejeriprodukter steget betydeligt – fra 43.685 kg til 73.474 kg – hvilket har medført en stigning i klimaaftrykket fra mejeri fra 21,6 % til 28,7 %. Denne udvikling trækker i en mindre bæredygtig retning og kan derfor indgå i overvejelserne om fremtidige tiltag for at styrke den grønne omstilling. I den forbindelse er det dog vigtigt at have for øje, at målgruppen som Byens Køkken leverer mad til, stiller særlige krav til den ernæringsmæssige sammensætning af måltiderne. Målgruppen spiser ofte små portioner og har særlige behov i forhold til sammensætningen af makroernæringsstoffer, hvilket der skal tages højde for.

Udfordringer ved produktion af mad i storkøkkener og potentielle løsninger

Produktionen af mad i storkøkkener, står over for flere udfordringer med hensyn til bæredygtighed og CO2-udledning. CONCITO – Danmarks grønne tænketank fremhæver nedenstående generelle udfordringer og potentielle løsninger. Af tabellen fremgår ligeledes hvad Byens Køkken allerede har igangsat, for at imødekomme udfordringerne:

Emne	COCITO's fremhævede udfordringer	CONCITO's løsningsforslag	Hvad gør Byens Køkken i dag?
Klimaberegninger	Mange kommuner beregner ikke deres klimaaftryk på fødevarerindkøb, da klimaberegninger kan være administrativt og ressourcetungt. Dette gør det svært at identificere og implementere klimavenlige indkøbsstrategier.	Der bør anvendes brugervenlige værktøjer til klimaberegning, som kan lette processen. Desuden bør krav om klimaberegninger indgå i udbudsmateriale for fødevarerindkøb, så kommunerne bliver motiveret til at tage ansvar for deres klimaaftryk.	Gennem Hørkram er der mulighed for at tilgå klimaguide-rapporter, for den del af indkøbene, som Hørkram kan estimere klimaaftrykket for.
Opkvalificering af personale	Køkkenpersonale mangler ofte viden om klimavenlig madlavning, og der er ikke tilstrækkelig uddannelse og oplysning implementeret. Dette kan føre til ineffektive madlavningsmetoder,	Uddannelse af køkkenpersonale i klimavenlig madlavning er afgørende. Dette kan inkludere brug af klimadatabase til oplysning og undervisning, så personalet bliver	Byens Køkken har arbejdet med Kompetenceløft i forhold til madspild, bæredygtighed og klimavenlig madlavning.

	der ikke tager hensyn til miljøet.	bedre rustet til at lave bæredygtige måltider.	Deltager derudover i praksisnære projekter, der styrker køkkenfaglige kompetencer og grøn omstilling. Vurderes derfor ikke at være en udfordring i Byens Køkken. Man kunne dog med fordel kompetenceudvikle plejepersonalet, så de har viden om, hvorfor retterne er sammensat af mere klimavenlige råvarer.
Kødforbrug	Mange kommuner har et højt forbrug af oksekød, som har en stor negativ klimaeffekt. Oksekødproduktion er en af de mest CO2-intensive fødevarerproduktioner.	Introduktion af flere bælgfrugter og plantebaserede proteinkilder kan reducere kødforbruget. Dette vil ikke kun være godt for klimaet, men også for sundheden.	Byens køkken følger De Officielle Kostråd, som anbefaler mindre kød og mere grønt. Udvikler og implementerer grønne opskrifter og arbejder med klimavenlige retter og klimavenlige alternativer.
Madspild	Madspild er en betydelig udfordring i offentlige køkkener, og der mangler effektive tiltag for at reducere madspild. Madspild bidrager til unødvendig CO2-udledning og økonomiske tab.	Implementering af madspildsindsatser, såsom tilberedning af serveringer, der kan holde sig, kan være en løsning.	Byens køkken vejer og registrerer madaffald i samarbejde med DAKA og EKJ. Deltager derudover i projekter som "Sund og klimavenlig mad i professionelle køkkener" for at fremme bæredygtige madvaner.

Byens Køkken arbejder allerede målrettet med centrale klima- og bæredygtighedsudfordringer gennem konkrete initiativer som opkvalificering af køkkenpersonale, reduktion af madspild og nedbringelse af kødforbrug via øget brug af bælgfrugter. Disse tiltag bidrager til at mindske klimaaftrykket og styrke den grønne omstilling i den kommunale madproduktion.

Samtidig peger anbefalinger fra CONCITO på, at der er potentiale for yderligere forbedringer. For Byens Køkken kunne dette særligt ske gennem øget brug af klimaberegninger, hvor man gennem klimaværktøjer, som fx de rapporter Hørkram stiller til rådighed, kan opstille og følge op på konkrete mål for CO2-reduktion. På denne måde vil Byens Køkken i endnu højere grad kunne målrette og dokumentere arbejdet med bæredygtighed. Det er i den forbindelse vigtigt at have fokus på

at begrænse det administrative ressourceforbrug ved øget brug af klimaberegninger, hvilket Hørkrans klimarapporter kan være med til at understøtte.

Hvis der skal opstilles reviderede og konkrete mål for CO2-reduktion i Byens Køkken, bør dette gøres i tæt samarbejde med de resterende ansvarlige forvaltninger for reducere af klimaaftrykket i kommunes drift, herunder Klima- og Miljøforvaltningen, så de opsatte målsætninger taler ind i klimahandleplanen. I den forbindelse er det vigtigt at understrege, at der fortsat skal tages hensyn til målgruppens behov for korrekt ernæringsmæssig sammensætning af måltiderne.

Indstilling

Sagen fremsendes til orientering.

Beslutning

Punktet udskydes til senere behandling.

Punkt 10: D-sag: Frigivelse af midler til forbedring af arbejdsmiljø - Byens Køkken

00.00.00-G01-114-24

Sagsresumé

By- og kulturforvaltningen har udarbejdet en frigivelsessag, som omhandler Odense Kommunes initiativer til en målrettet forbedring af arbejdsmiljøet i kommunens bygninger. Byrådet har afsat 37 mio. kr. i forbindelse med budgetforliget 2025 til formålet. Direktørgruppen fik til opgave at udmønte puljen. By- og Kulturforvaltningens frigivelsessag er vedhæftet som bilag 1.

Direktørgruppen har peget på fire initiativer ud af en række relevante områder, der skal forebygge påbud og forbedre de fysiske rammer - og som kan igangsættes nu. Heraf omfattes en udvidelse af omklædningsfaciliteterne i Byens Køkken.

By- og kulturforvaltningen indstiller i samarbejde med Ældre- og handicapforvaltningen, Beskæftigelses- og socialforvaltningen og Sundhedsforvaltningen til By- og Kulturudvalget, at byrådet godkender frigivelse af rådighedsbeløb fra bevillingen til "Arbejdsmiljø-gode fysiske rammer for medarbejderne budget 2025".

Sagen behandles i By- og Kulturudvalget den 21. maj 2025 og af byrådet den 4. juni 2025.

Byens Køkken - Omklædningsfaciliteter

Omklædningsfaciliteterne i Byens Køkken lever ikke op til Arbejdstilsynets vejledning vedrørende omklædningsrum, hvor arbejdstøj og privat tøj skal holdes adskilt. Dertil mangler der bedefaciliteter.

Pladsmanglen medfører desuden større risiko for faldulykker, idet der ikke er det fornødne manøvreareal. Der er således behov for lovliggørelse af faciliteterne for at sikre medarbejdernes arbejdsmiljø og undgå et påbud.

Initiativet består af 2 elementer:

- Udvidelse af herreomklædning, herunder bade- og omklædningsfaciliteter til 30 herrer
- Udvidelse af dameomklædning, herunder bade- og omklædningsfaciliteter til 50 damer

I alt skal der frigives 3,3 mio. kr., som søges frigivet i 2025. Afledt drift til omklædningsfaciliteter estimeres til 125.000 kr. pr. år.

Indblik Anlæg 2026

Sundhedsudvalget drøftede den 20. maj 2025 udvalgets budgetbidrag til budget 2026. Af sagens bilag 2 fremgik materialet Indblik Anlæg, som udgør en liste over Sundhedsudvalgets anlægsønsker til budget 2026. Først i materialet fremgår ønsket "Forbedringer af arbejdsmiljø og hygiejneforhold i Byens køkken og Sundhedsklinikkerne". Såfremt Byrådet godkender frigivelsessagen, vil ønsket udgå af Indblik Anlæg, da hovedparten af ønsket omfavnes i den beskrevne udbedring af omklædningsfaciliteterne.

Indstilling

Sundhedsforvaltningen indstiller, at Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Orientering givet.

Bilag

Bilag 1-Frigivelsessag i BKU den 21. maj 2025

Punkt 11: D-sag: Aktuelle sager

00.22.00-A00-4-24

Beslutning

Orientering givet.